

AS COUSAS CAMBIAN DE NOME (2)

Museo
do Pobo
Galego

instituto de
estudos das
identidades

NOME DO DOCUMENTO: MPG_NoCa_0009_004_id2948_D
AUDIO DE REFERENCIA: MPG_NoCa_0009_004_id2948.mp3
TIPO DE REXISTRO: Rexistro directo dun evento. Conto
MATERIAL DISPOÑIBLE: Audio mp3 (editado e dixitalizado pola compiladora)
 Transcrición de texto
DURACIÓN DO AUDIO: 0:02:34

DATOS DA RECOLLIDA

- **DATA DA RECOLLIDA:** 1998
- **LOCALIZACIÓN:**

Lugar/ aldea/ barrio:

Parroquia: Figueiroá
Concello: Sober
Provincia: Lugo
País: Galicia
- **INFORMANTE**

Nome: Dolores Valdés Fernández (“Tía Lola”)
Idade no momento da recollida: 86 anos
- **RECOLLEDOR/ORA:** Aitor Rivas
- **COMPILADORA:** Camiño Noia Campos
- **COLECCIÓN:** Camiño Noia (NoCa)
- **CLASIFICACIÓN E REFERENCIAS DESTE CONTO NOS CATÁLOGOS TIPOLÓXICOS DE CAMIÑO NOIA:**

Título xenérico: Nomes raros – *The extraordinary names*
Tipo: Anécdotas e chistes
Subtipo: Contos de patrañas
Referencia: 1940 AT

Museo
do Pobo
Galego

instituto de
estudos das
identidades

CONTEXTO

Durante os anos 90 do século XX, a catedrática emérita e profesora de filoloxía galega María Camiño Noia Campos dirixiu un valioso proxecto de recollida, catalogación e divulgación do conto galego de tradición oral. Neste proceso foi imprescindible a axuda do seu alumnado e de bolseiros, que participaron nas recollidas de campo gravando a persoas que aínda recordaban contos e que ademais sabían contalos. Os traballos, que se realizaron en Galicia e nas áreas de lingua galega de Asturias, León, Zamora e Cáceres, constitúen hoxe unha testemuña única dun rico patrimonio que estaba a piques de desaparecer. O froito de traballar con todo este material plasmouse en varias obras - citadas máis abaixo na bibliografía - nas que Camiño Noia sistematizou a narrativa galega oral de acordo a criterios recoñecidos internacionalmente. Nomeadamente, a súa última obra *Catalogue of Galicia Folktales* - editada pola prestixiosa Kalevala Society de Finlandia - coloca o conto galego dentro da tradición oral europea, dándolle un espazo de referencia no folklore internacional.

O APOI dispón actualmente, grazas á cesión de Camiño Noia, dos materiais orixinais froito das recollidas: a colección completa das gravacións e as transcripcións cos datos de campo. Presentamos o seu material seguindo os criterios do catálogo tipolóxico realizado pola propia compiladora.

NOTAS SOBRE A TRANSCRICIÓN DO TEXTO

A transcripción foi tomada dos documentos cedidos pola compiladora.

Respectouse a pronuncia da persoa e as palabras e expresións coloquiais transcribíronse tal e como foron ditas.

BIBLIOGRAFÍA

NOIA CAMPOS, Mª Camiño (2010): *Catálogo tipolóxico do conto galego de tradición oral: clasificación, antoloxía e bibliografía*. Vigo: Universidade de Vigo, Servizo de Publicacións.

NOIA CAMPOS, Mª Camiño (2002): *Contos galegos de tradición oral*. Vigo: Nigratreá.

NOIA CAMPOS, Mª Camiño (2021): *Catalogue of Galicia Folktales*. Kalevala Society.

PALABRAS CHAVE

conto, narración, chiste, anécdota

EDICIÓN DA PRESENTE FICHA: Sara Santalla Iglesias

TRANSCRICIÓN

Unha vez era unha chica e tiña un novio dunha parroquia lexos. Entonces había un rapaz alí na parroquia que lle dixo:

– E vaste casar con ise? E tu sabes come lle chaman as cousas? Se me fas uns calcetís apréndoches eu cómo lle chaman.

Entonces contoulle unhas mentiras, claro, que non era verdá esí, e díxolle:

–Pois, mira, ó cura chámanlle a butarda; ós brazos, verghallos; ó plato, cu; á cabeza, camorra; á nariz, crica; ó sueghro, can queimado, e pra caricialo meu cara de demo. Á cama, inferno; ás mantas, barrabás; i ós ghuevos, peidos i a sartén, puta zurrada i a..., bueno, ó plato xa che dixeran, cu. I ás cuñadas, ladras.

Entonces, claro, cheghou o día da voda... O cura, claro, xa che dixeran que era a butarda. E cheghou o día da voda e a voda era na casa. Se cuadra eran patacas con carne. E antes non había cociñas económicas, era todo esí. Entonces o cura íballe botare á rapaza, antes de nada. Tamén foi ó banquete. E díxolle ela a correre:

–Deixe, señora butarda, deixe, que ben me chegha o verghallo ó cu.

E entonces xa miraron, esí uns pros outros. E despois, claro, o amo da casa como era a voda e todo, se conoce que bebeu algo de máis e entonces, despois, púxose esí, topeneando encima da lareira, porque outras cociñas non había. E esí, e foi ela e díxolle:

– Ai, meu cara de demo! Claro, Seica lle doe a camorra, que lle pingha a crica? –e despois díxolle– Vaise ó inferno que lle boto barrabás por riba e barrabás por baixo e fágholle un peido na puta zurrada e zámpolle no cu.